

Den Haag

Datum

22 maart 2022

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Onderwerp**

Antwoord van het college op schriftelijke vragen van de raadsleden mevrouw Klokkenburg-Reedeker en de heer Groenewold, luidend: 'Zorgen om bedreigingen politici Den Haag'

Ons kenmerk

BSD/10286128
RIS311276

De raadsleden mevrouw Klokkenburg-Reedeker en de heer Groenewold hebben op 16 januari 2022 een brief met daarin acht vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht. Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

De afgelopen weken werden we in het nieuws meermaals geconfronteerd met bedreigingen bij het huis van politici of dreiging voor politici op straat in Den Haag. Zo werden Tweede Kamerleden en bewindspersonen thuis lastiggevallen¹ en is er onlangs iemand opgepakt voor het overtreden van een gebiedsverbod richting de minister-president². Eerder sprak de toenmalig Kamervoorzitter haar zorgen uit over de veiligheid van politici rondom de Tweede Kamer³. Dit is een zorgelijke situatie, aangezien politici hun werk veilig moeten kunnen doen. Bedreigingen en intimidatie van politici zijn keer op keer aanvallen op de democratische rechtsstaat. Het (t)huis opzoeken van politici is daarnaast ook een ernstige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de veiligheidsbeleving van politici en hun naasten. Den Haag moet, als stad van Vrede en Recht en als zetel van onze regering en nationaal parlement vooroplopen in de bescherming van politici. Dat geldt ook voor de thuissituatie, gezien veel politici in Den Haag wonen, dan wel hier doordeweeks verblijven. De initiatiefnemers hebben begrip er voor wanneer vanwege veiligheidsredenen niet tot in detail kan worden ingegaan op genomen en te nemen maatregelen en verzoeken het college indien dit het geval is de raad hier vertrouwelijk over te informeren.

1. *Is het college het met de ChristenUnie/SGP en D66 eens dat bedreigingen aan het adres van politici ontoelaatbaar zijn en dat iedere keer weer ferm dient te worden opgetreden wanneer politici en hun naasten in onze stad worden bedreigd, geïntimideerd of anderszins op oneigenlijke wijze worden bejegend?*

Ja.

2. *Ziet het college hierin ook dat er een bijzondere verantwoordelijkheid is weggelegd voor de gemeente, aangezien zowel de regering als het parlement in Den Haag zetelen en er daarnaast als gevolg hiervan veel (landelijke) politici in Den Haag woonachtig zijn dan wel hier verblijven?*

In de circulaire met betrekking tot de bewaking en beveiliging van personen, objecten en diensten 2019 wordt ingegaan op de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het stelsel bewaken en beveiligen. Het stelsel bestaat uit een decentraal domein en een Rijksdomein. De veiligheid van personen, objecten en diensten is in beginsel decentraal georganiseerd. Het lokaal bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het nemen van aanvullende beveiligingsmaatregelen op basis van (voorstelbare) dreiging en risico. Het lokale gezag wordt in dezen niet gevormd door het college, maar door de burgemeester en de hoofdofficier van Justitie (HOVJ).

¹ <https://denhaagfm.nl/2022/01/08/ook-minister-sander-dekker-vvd-thuis-opgezocht-het-is-echt-gewoon-nietfijn/>

² <https://www.ad.nl/binnenland/opgepakte-huig-plug-was-twee-keer-bij-rutte-ondanks-contactverbodmogelijk-weken-de-cel-in~a6355bff/>

³ Kamervoorzitter Arib wil actie tegen 'zeer intimiderende' demonstraties rond Binnenhof | Nieuwsuur (nos.nl)

⁴ Zeshonderd meldingen van bedreiging politici in 2020 | Nieuwsbericht | Openbaar Ministerie (om.nl)

De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. De HOVJ is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, waaronder de veiligheid van personen. Gelet op het voorgaande heeft de gemeente (meer specifiek de burgemeester) dus inderdaad een bijzondere verantwoordelijkheid binnen het stelsel bewaken en beveiligen. In dit verband voert de Haagse driehoek hierover regelmatig overleg met de Tweede Kamer. Verder heeft de driehoek in de nabijheid van de tijdelijke huisvesting aan de Bezuidenhoutseweg 67 diverse beveiligingsmaatregelen getroffen.

3. *Welke maatregelen treft het college om politici én hun naasten te beschermen wanneer zij worden bedreigd of geïntimideerd, bijvoorbeeld doordat ze thuis of in de openbare ruimte lastig worden gevallen?*

Zoals uit de beantwoording onder 2 blijkt, treft niet het college maar het lokaal bevoegd gezag de maatregelen. Uit veiligheidsoverwegingen kunnen over de te nemen veiligheidsmaatregelen geen mededelingen worden gedaan. In het stelsel bewaken en beveiligen is geregeld hoe op basis van informatie over dreiging en risico tot beveiligingsmaatregelen wordt besloten.

Het Team Bedreigde Politici van de politie-eenheid Den Haag geeft aan dat er in 2020 600 meldingen zijn gedaan van mogelijke bedreigingen van politici.⁴

4. *Kan het college aangeven hoe vaak er in 2021 melding is gedaan door politici van bedreiging en/of intimidatie in Den Haag? Hoe vindt opvolging plaats bij een dergelijke melding?*

Het OM publiceert jaarlijks cijfers over strafrechtelijke onderzoeken naar aanleiding van bedreigingen van politici. Het OM maakt de cijfers over 2021 in het eerste kwartaal van 2022 in een persbericht bekend. Het college verwijst naar deze publicatie.

Wat betreft de opvolging bij een dergelijke melding, geldt dat het OM in eerste aanleg nagaat of er inderdaad sprake is van een verdenking van enig strafbaar feit. Op basis van deze beoordeling zal de politie waar nodig een aangifte opnemen en onder gezag van het OM een onderzoek instellen. Bij spoedzaken waarin sprake is van ernstige bedreigingen en waar snel moet worden gehandeld, wordt onder gezag van het OM direct een opsporingsonderzoek geïnitieerd.

5. *In welke mate is er zicht op (potentiële) daders van bedreigingen richting politici in Den Haag? Welke preventieve maatregelen worden er getroffen om te voorkomen dat mensen daadwerkelijk tot dreiging of actie overgaan?*

Tal van opsporings- en veiligheidsdiensten zijn gelijktijdig bezig zicht te krijgen op (potentiële) daders. Het Team Bedreigde Politici (TBP) doet dat vanuit de opsporing, maar andere diensten en ketenpartners doen dat vanuit dreigingsinschatting en (rol)duiding.

Vanuit het oogpunt van TBP zit de belangrijkste preventie op het versterken van de communicatie en informatiepositie ten behoeve van het dreigingsbeeld en duiding.

Waar het gaat om de maatregelen ter voorkoming van daadwerkelijke actie is dat per casus afhankelijk. Dat raakt ook tactieken en methoden, waar de politie geen openheid over kan geven.

6. *Welke mogelijkheden ziet het college nog om te voorkomen dat politici worden bedreigd bij hun Haagse woon- of verblijfadres? Is er voor hen een contactpersoon waar zij direct mee kunnen schakelen bij (vermoeden van) dergelijke intimidatie?*

Het is nagenoeg onmogelijk om te voorkomen dat politici worden geïntimideerd en/of bedreigd. Adresgegevens gaan immers al snel rond via allerlei vormen van sociale media, waarmee de kans op dergelijke acties aanwezig is. Het delen van een adres is uitermate vervelend en intimiderend, maar valt nog niet onder de werking van artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht.

Bij directe intimidatie en/of bedreiging is het bellen van 112 de beste optie. Ad hoc maatregelen kunnen dan worden genomen. Bij het vermoeden van intimidatie en/of bedreiging (minder urgente zaken) kunnen politici contact opnemen met de beveiligingsautoriteiten van de Ministeries, Eerste en Tweede Kamer. De beveiligingsautoriteiten kennen de weg naar de politie (instanties) en naar het TBP, er is tussen deze diensten heel goed en frequent contact. Via deze route worden, indien nodig en al dan niet in afstemming met de Nationaal Coördinator Terrorisme Bestrijding en Veiligheid, snel maatregelen getroffen.

7. *Is het college bereid aan te dringen bij het ministerie van Justitie en Veiligheid op het vaart maken met het strafbaar stellen van doxing?*

Zoals eerder opgemerkt heeft het college geen rol in het stelsel bewaken en beveiligen. De Haagse driehoek heeft die rol wel en door de leden van de driehoek is al in een eerder stadium aangedrongen op het vaart maken met het strafbaar stellen van doxing.

8. *Is het college bereid, zo nodig, samen met de minister van Justitie en Veiligheid, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties én de Voorzitters van Eerste en Tweede Kamer in gesprek te gaan over de verbetering van de bescherming en veiligheidsbeleving van politici in Den Haag?*

Het college ziet dit niet direct als zijn verantwoordelijkheid (zie ook antwoorden op vraag 2 en 7). Vanuit het lokale gezag, de burgemeester en de HOVJ is wel regelmatig en intensief contact met alle genoemde partijen over dit onderwerp.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen